

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6428/2546

นายสวัสดิ์ เทศสร โดยนางวรรณ จันทรสาร ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ นายหลุ่ม มากเมือง กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ที่ดิน มาตรา 58, ป.ที่ดิน มาตรา 58 ทวิ, ป.พ.พ. มาตรา 5, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

ทางราชการได้ออกหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเป็นการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทั้งตำบล โดยกำหนดให้ผู้ครอบครองที่ดินขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ ไม่เกินคนละ 50 ไร่ โจทก์ขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในชื่อโจทก์ ภริยาโจทก์ และบุตรโจทก์ที่บรรลุนิติภาวะอีก 6 คน แล้ว ยังเหลือที่ดินที่พิพาทอีกประมาณ 100 ไร่ ซึ่งโจทก์ไม่อาจขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในชื่อโจทก์ได้ โจทก์จึงสมคบกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 แทนโจทก์ โดยตกลงจะโอนคืนที่ดินพิพาททั้งสองแปลงแก่โจทก์ในภายหลัง ดังนี้ เป็นการเลี้ยงเงื่อนไขของกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารสิทธิในที่ดิน อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 และที่ 2 โอนชื่อตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงแก่โจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๐๖๒ และเลขที่ ๓๐๖๔ ตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ เป็นของโจทก์ และเพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายที่ดินดังกล่าวระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓ ให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ โอนที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทั้งสองแปลงคืนแก่โจทก์ หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาแทน จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การและแก้ไขคำให้การว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซื้อที่ดินทั้งสองแปลงจากโจทก์ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ ต่อมาจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินทั้งสองแปลงและขายที่ดินทั้งสองแปลงแก่จำเลยที่ ๓ โดยสุจริต มีคำตอบแทนและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ ๓ ให้การว่าเมื่อประมาณปี ๒๕๑๗ โจทก์เป็นหนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท จึงขายที่ดินทั้งสองแปลงและส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต่อมาจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ นำที่ดินพิพาททั้งสองแปลงไปขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จำเลยที่ ๓ ซื้อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงโดยสุจริต เสียคำตอบแทนและจดทะเบียนโดยสุจริต และเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงต่อเนื่องจากเจ้าของเดิมตลอดมา ขอให้ยกฟ้อง ระหว่างพิจารณาโจทก์ถึงแก่กรรม นางวรรณ จันทรสาร ทายาทของโจทก์ ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทน ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๐๖๒ และเลขที่ ๓๐๖๔ ตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ เป็นของโจทก์ ให้เพิกถอนนิติกรรมซื้อขายที่ดินระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓ และให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จดทะเบียนโอนที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๐๖๒ และเลขที่ ๓๐๖๔ ตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ แก่โจทก์ หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาแทน กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทน

โจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๓๐,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ คืบค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นที่เสียมาเกินเป็นเงิน ๒๐๐ บาท แก่โจทก์ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้หรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องและนำสืบว่า โจทก์ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินหมู่ที่ ๑๙ ตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ เป็นเวลาประมาณ ๒๑ ปีแล้ว ต่อมาเมื่อประมาณปี ๒๕๒๑ ทางราชการได้ออกหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งเป็นการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทั้งตำบล โดยกำหนดให้ผู้ครอบครองที่ดินขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ไม่เกินคนละ ๕๐ ไร่ โจทก์ขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในชื่อโจทก์ ภริยาโจทก์ และบุตรโจทก์ที่บรรลุนิติภาวะอีก ๖ คน แล้ว ยังเหลือที่ดินอีกประมาณ ๑๐๐ ไร่ โจทก์จึงให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขอกออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินดังกล่าวในชื่อจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ คนละแปลง คือที่ดินพิพาททั้งสองแปลง โดยตกลงว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะโอนคืนที่ดินพิพาททั้งสองแปลงแก่โจทก์ในภายหลัง ดังนี้ ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจึงเป็นที่ดินส่วนที่โจทก์ไม่อาจขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในชื่อโจทก์ได้ตามกฎหมาย การที่โจทก์สมคบกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ขอให้ทางราชการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ แทนโจทก์ จึงเป็นการหลีกเลี่ยงเงื่อนไขของกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารสิทธิในที่ดิน อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ โอนชื่อตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงแก่โจทก์ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ชอบแล้ว พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

โนรี จันทรทัต · พินิจ เพชรรุ่ง · ทวีวัฒน์ แดงทองดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6428/2546>